

دانشکده
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس : روش های مبارزه با ناقلین مخاطبان: کارشناسی پیوسته مهندسی بهداشت محیط
تعداد واحد: (با سهم استاد از واحد) 0.75 واحد از مجموع 1.5 واحد نظری
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: شنبه 12- 10
زمان ارائه درس: (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی) یکشنبه 12-10 نیمسال دوم 1399-1400
مدرس: دکتر مجتبی لیمویی
درس و پیش نیاز: پاتوبیولوژی

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با گروه های مختلف بندپایان حائز اهمیت پزشکی ، نحوه ایجاد یا انتقال بیماری توسط آنها ، تشخیص مرفولوژیک ، بیولوژی و زیستگاه های آنها و فراگیری انواع روش های مبارزه شامل روش های فیزیکی ، محیطی ، بیولوژیک ، شیمیایی و ژنتیکی

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- 1- کلیات حشره شناسی پزشکی شامل تعاریف ناقل و آفت بهداشتی ، طرق مختلف انتقال بیماری به انسان و رده بندی شاخه بندپایان
- 2- مرفولوژی و بیولوژی پشه های کولیسیده ، بیماری های منتقله توسط آنها و راه های کنترل.
- 3- مرفولوژی و بیولوژی پشه خاکی ها ، بیماری های منتقله توسط آنها و راه های کنترل.
- 4- مرفولوژی و بیولوژی خانواده های سیمولیده و سراتوپوگونیده ، بیماری های منتقله توسط آنها و راه های کنترل.
- 5- مرفولوژی و بیولوژی مگس خانگی ، بیماری های منتقله توسط مگس خانگی ، راه های کنترل مگس خانگی ، مرفولوژی و بیولوژی مگس های مولد میازیس و راه های کنترل آنها.
- 6- مرفولوژی و بیولوژی سوسری ها ، بیماری های منتقله توسط آنها و راه های کنترل.
- 7- مرفولوژی ، بیولوژی و روش های مبارزه با کنه های نرم و سخت و عقرب ها.
- 8- طبقه بندی انواع روش های مبارزه با بندپایان ، چونندگان حائز اهمیت بهداشتی و کنترل آنها.

هدف کلی جلسه اول: کلیات حشره شناسی پزشکی شامل تعاریف ناقل و آفت بهداشتی ، طرق مختلف انتقال بیماری به انسان و رده بندی شاخه بندپایان
اهداف ویژه جلسه اول:

در پایان دانشجو قادر باشد :

- 1-1 - نقش بندپایان را در بیماری زایی در انسان را بیان کند.
 - 2-1 - ناقل و آفت بهداشتی را تعریف کند.
 - 3-1 - در شاخه بندپایان ، حشرات را از عنکبوتیان تفکیک کند.
 - 4-1 - مفهوم کنترل ناقلین را تشریح کند.
- هدف کلی جلسه دوم: مرفولوژی و بیولوژی پشه های کولیسیده ، بیماری های منتقله توسط آنها و راه های کنترل.

اهداف ویژه جلسه دوم:

در پایان دانشجو قادر باشد :

- 1-2 - خانواده کولیسیده را از سایر حشرات تفکیک کند.
 - 2-2 - چرخه زیستی پشه های کولیسیده را تشریح کند.
 - 4-2 - زیستگاه های پشه های کولیسیده را شناسایی کند.
 - 5-2 - نحوه انتقال مالاریا ، فیلاریازیس و تب زرد و تب دانگ را توسط پشه های کولیسیده بیان کند.
 - 6-2 - دانشجو بتواند انواع روش های مبارزه با پشه های کولیسیده را بیان کند.
- هدف کلی جلسه سوم: مرفولوژی و بیولوژی پشه خاکی ها ، بیماری های منتقله توسط آنها و راه های کنترل.

اهداف ویژه جلسه سوم:

در پایان دانشجو قادر باشد :

- 1-3 - پشه خاکی ها را از چشمه های سایر خانواده ها تفکیک کند.

- 2-3- کاراکتر های تشخیصی پشه خاکی ها را برای طبقه بندی و تشخیص گونه های آنها را بیان کند.
- 3-3- چرخه زیست پشه خاکی ها و زیستگاه های آنها را تشریح کند.
- 3-4- انواع بیماری های لیشمانیوز ، نحوه انتقال آنها و کانون های لیشمانیوز در ایران را تشریح کند.
- 3-5- انواع روش های مبارزه با پشه خاکی ها را بیان کند.
- هدف کلی جلسه چهارم: مرفولوژی و بیولوژی خانواده های سیمولیده و سراتوپوگونیده ، بیماری های منتقله توسط آنها و راه های کنترل.
- اهداف ویژه جلسه چهارم:
در پایان دانشجو قادر باشد :
- 4-1- خانواده سیمولیده را از سایر حشرات تفکیک کند.
- 4-2- چرخه زیستی پشه های سیمولیده را تشریح کند.
- 4-3- زیستگاه های پشه های سیمولیده را بیان کند.
- 4-4- نحوه انتقال و علائم بیماری کوری رودخانه ای را تشریح کند.
- 4-5- انواع روش های مبارزه با پشه های سیمولیده را بیان کند.
- 4-6- خانواده سراتوپوگونیده را از سایر حشرات تفکیک کند.
- 4-7- چرخه زیستی پشه های سراتوپوگونیده را تشریح کند.
- 4-8- زیستگاه های پشه های سراتوپوگونیده را بیان کند.
- 4-9- اهمیت بهداشتی ناشی از گزش پشه های سراتوپوگونیده را بیان کند.
- 4-9- انواع روش های مبارزه با پشه های سراتوپوگونیده را بیان کند.
- هدف کلی جلسه پنجم: مرفولوژی و بیولوژی مگس خانگی ، بیماری های منتقله توسط مگس خانگی ، راه های کنترل مگس خانگی ، مرفولوژی و بیولوژی مگس های مولد میازیس و راه های کنترل آنها.
- اهداف ویژه جلسه پنجم:
در پایان دانشجو قادر باشد :
- 5-1- مشخصات مرفولوژیک مگس خانگی را در مرحله بالغ و لارو بیان کند.
- 5-2- لارو مگس خانگی را از لارو سایر مگس ها تشخیص دهد.
- 5-5- چرخه زیستی مگس خانگی را تشریح کند و محل های پرورش آنرا شناسایی کند.
- 5-6- اهمیت زباله خانگی را در پرورش مگس خانگی تشریح نماید.
- 5-7- نقش مگس خانگی را به عنوان ناقل مکانیکی بیماری ها به انسان تشریح کند.
- 5-8- انواع روش های مبارزه با مگس خانگی را بیان کند.
- 5-9- بیماری میازیس را تعریف نماید.
- 5-10- میازیس را بر اساس معیارهای پزشکی و بیولوژیک طبقه بندی نماید.
- 5-11- گونه های مهم مولد میازیس در ایران و نوع میازیس ناشی از آنها را بیان کند.
- 5-12- راه های پیشگیری از وقوع میازیس را بیان کند.
- هدف کلی جلسه ششم: مرفولوژی و بیولوژی سوسری ها ، بیماری های منتقله توسط آنها و راه های کنترل.
- اهداف ویژه جلسه ششم:
در پایان دانشجو قادر باشد :
- 6-1- سوسری ها را بر اساس کاراکتر های مرفولوژیک از سایر حشرات تفکیک کند.
- 6-2- دا گونه های مهم بهداشتی در ایران را تشخیص دهد.
- 6-3- چرخه زیستی سوسری ها را تشریح کند و محل های پراکندگی آنها را شناسایی کند.
- 6-4- اهمیت سوسری ها را به عنوان ناقل مکانیکی بیماری ها به انسان را در امکان مسکونی، بیمارستانها و دیگر اماکن انسانی تشریح کند.
- 6-5- انواع روش های مبارزه با سوسری ها را بیان کند.
- هدف کلی جلسه هفتم: مرفولوژی، بیولوژی و روش های مبارزه با کنه های نرم و سخت و عقرب ها.
- اهداف ویژه جلسه هفتم:
در پایان دانشجو قادر باشد :
- 7-1- رده کنه ها را از حشرات و سایر عنکبوتیان تفکیک کند.
- 7-2- چرخه زیستی کنه های نرم و سخت را تشریح نماید.
- 7-3- انواع بیماری های منتقله توسط کنه های نرم و سخت را بیان کند.
- 7-4- انواع روش های مبارزه با کنه های نرم و سخت را بیان کند.
- 7-5- عقرب ها را بر اساس کاراکترهای مرفولوژیک از سایر عنکبوتیان تفکیک کند.
- 7-6- گونه های مهم عقرب را شناسایی کند.

- 7-7- خصوصیات زیست شناختی عقرب ها را تشریح کند.
- 8-7- راه های پیشگیری از عقرب زدگی را تشریح کند.
- هدف کلی جلسه هشتم: طبقه بندی انواع روش های مبارزه با بندپایان ، چونندگان حائز اهمیت بهداشتی و کنترل آنها.
- اهداف ویژه جلسه هشتم:
در پایان دانشجو قادر باشد :
- 8-1- انواع روش های مبارزه با بندپایان را طبقه بندی کند.
- 8-2- عوارض ناشی از مبارزه شیمیایی نظیر آلودگی محیط زیست و مقاومت بندپایان به سموم آفت کش را تشریح کند.
- 8-3- روش های فیزیکی ، مبارزه بیولوژیک ، روش های ژنتیکی ، روش های محیطی و روش مبارزه تلفیقی با ناقلین را تشریح کند.
- 8-4- چونندگان حائز اهمیت بهداشتی را از لحاظ خصوصیات زیستی ، پراکندگی ، بیماری زایی برای انسان بیان کند.
- 8-5- انواع روش های مبارزه با چونندگان را تشریح کند.

منابع: کلیات حشره شناسی پزشکی (1380) ترجمه م. زعیم ، م.ع. سیدی رشتی و م.ا. صائبی ، تهران
روشهای کنترل ناقلین (1382) ترجمه دکتر ناهید نورجاه

روش تدریس: سخنرانی و پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی : پاور پوینت

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل(بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کونیز		5 درصد	////////////////////	////////////////////
آزمون میان ترم				
آزمون پایان ترم	امتحان کتبی	90 درصد		
حضور فعال در کلاس	مشارکت فعال در بحث	5 درصد		

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو: حضور به موقع در کلاس و رعایت نظم و مقررات آموزشی

نام و امضای مدرس: نام و امضای مدیر گروه: نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ تحویل: تاریخ ارسال: تاریخ ارسال:

جدول زمانبندی

درس.....

روز و ساعت جلسه :

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
1		کلیات حشره شناسی پزشکی شامل تعاریف ناقل و آفت بهداشتی ، طرق مختلف انتقال بیماری به انسان و رده بندی شاخه بندپایان	دکتر مجتبی لیمویی
2		مرفولوژی و بیولوژی پشه های کولیسیده ، بیماری های منتقله توسط آنها و راه های کنترل.	
3		مرفولوژی و بیولوژی پشه خاکی ها ، بیماری های منتقله توسط آنها و راه های کنترل.	
4		مرفولوژی و بیولوژی خانواده های سیمولیده و سراتوپوگونیده ، بیماری های منتقله توسط آنها و راه های کنترل.	
5		مرفولوژی و بیولوژی مگس خانگی ، بیماری های منتقله توسط مگس خانگی ، راه های کنترل مگس خانگی ، مرفولوژی و بیولوژی مگس های مولد میازیس و راه های کنترل آنها.	
6		مرفولوژی و بیولوژی سوسری ها ، بیماری های منتقله توسط آنها و راه های کنترل.	
7		مرفولوژی، بیولوژی و روش های مبارزه با کنه های نرم و سخت و عقرب ها.	
8		طبقه بندی انواع روش های مبارزه با بندپایان ،	
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			

